

vrednote; a če želimo odločati o razvoju produktivnih zmogljivosti in gospodarski rasti, moramo upoštevati informacije o produktivnem prispevku različnih poklicev.« (Machlup, 1984: 597)

To še dodatno potrjuje nujnost umeščanja kritike aktualnih šolskih in raziskovalnih politik v okvir širše kritike kapitalizma kot takega (Krašovec, 2012).

Osnovni značilnosti neoliberalne šolske politike sta tako 1) razpustitev dotedanjih organizacijskih oblik in reorganizacija poučevanja in raziskovanja v fleksibilne in konkurenčne »time«, ki se ukvarjajo le s posameznimi problemi oziroma moduli na projektni način, torej medsebojno prilagajanje neodvisnih majhnih skupin in posameznikov, ki ga uravnava načelo konkurence, ter 2) uvedba avtoritarnega državnega poseganja v šolsko polje, da bi ga uskladilo s trenutnimi potrebami gospodarstva (raziskovalni del) in trga delovne sile (pedagoški del), torej centralno planiranje na najvišji ravni, ki ni podvrženo demokratičnemu nadzoru, temveč diktatu Evropske komisije oziroma njenih izobraževalno-raziskovalnih podružnic. Država se ne umakne, temveč aktivno organizira prehod klasične univerze v mreže intelektualno omejenih in politično nepismenih projektnih skupin ter vnos podjetniških elementov (kot je primer Rončević, ki ni protisloven, temveč značilen za novo šolsko politiko).

V situaciji, ko je država tista, ki aktivno izvaja neoliberalno šolsko politiko, ključna dilema ni več toliko javno proti zasebnemu (čeprav je boj proti privatizaciji in komercializaciji obstoječega javnega šolstva seveda nujen), temveč šolstvo kot potencialen prostor produkcije teorije in politične imaginacije, ki bi omogočale kolektivno emancipacijo, ali trening za vseživljenjsko prilagajanje objektivni prisili »višjega načela«, oziroma, z besedami Margaret Thatcher, spreminjanje duše.

Literatura

- Adamson, M. (2009). The Human Capital Strategy. *Ephemera*, IX/4, 271–284.
- Arnsperger, C. (2007). *Critical Political Economy*, London, New York: Routledge.
- Bell, D. (1973). *The Coming of Post-Industrial Society*, New York: Basic Books.
- Bowles, S. in Gintis, H. (1975). The Problem with Human Capital Theory. *The American Economic Review*, XCVI/2, 74–82.
- Brown, W. (2003). Neo-liberalism and the End of Liberal Democracy. *Theory and Event*, VII/1.